

Accountantsprotocol ten behoeve van de subsidieaanvraag voor de Indirecte emissiekosten ETS (IKC-ETS) over 2025

1 Uitgangspunten

1.1 Inleiding

Dit accountantsprotocol heeft betrekking op de subsidieaanvraag voor de Indirecte emissiekosten ETS (IKC-ETS) over 2025, zoals bedoeld in artikel 4.4.11 van de Regeling nationale EZ-, LVVN- en KGG-subsidies: Titel 4.4 Indirecte emissiekosten ETS (hierna: de regeling).

De regelgeving en overige relevante informatie over de regeling zijn beschikbaar via de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) ([Subsidieregeling Indirecte kostencompensatie ETS \(IKC-ETS\) | RVO.nl](https://www.rvo.nl/nl/subsidieregeling-indirecte-kostencompensatie-ets-ikc-ets)).

De minister van Economische Zaken en Klimaat (hierna: minister) verstrekt op de aanvraag subsidie voor indirecte emissiekosten aan een ondernemer die een inrichting drijft waar producten worden vervaardigd in bedrijfstakken die worden geacht te zijn blootgesteld aan een reëel koolstoflekkagerisico als gevolg van aanzienlijke indirecte kosten die werkelijk zijn opgelopen doordat broeikasgasemissiekosten in de elektriciteitsprijzen worden doorberekend.

De subsidieaanvraag gaat vergezeld van een opgave van de ‘werkelijke output (productie) 2025 (ton/jaar) respectievelijk werkelijke elektriciteitsverbruik 2025 (MWh/jaar) per product (hierna: onderzoeksobject)’. Voor subsidieaanvragen van € 125.000 of meer wordt bij de aanvraag een rapport inzake overeengekomen specifieke werkzaamheden van een accountant overgelegd. Het rapport dat voortvloeit uit de uitvoering van de in dit accountantsprotocol opgenomen werkzaamheden, geldt als het accountantsproduct als bedoeld in artikel 4.4.11 onder lid 2 van de regeling.

De in dit protocol opgenomen werkzaamheden zijn afgestemd met de opdrachtgever en de beoogde gebruikers van het rapport inzake overeengekomen specifieke werkzaamheden.

1.2 Doelstelling

Het doel van dit accountantsprotocol is het verstrekken van aanwijzingen over de reikwijdte en diepgang van de accountantswerkzaamheden ten aanzien van het door de subsidieaanvrager ingediende ‘werkelijke output (productie) 2025 (ton/jaar) respectievelijk werkelijke elektriciteitsverbruik 2025 (MWh/jaar) per product’.

Het doel van de opdracht is het in staat stellen van de beoogde gebruikers om de in het ‘onderzoeksobject’ opgenomen gegevens te betrekken bij de beoordeling van de subsidieaanvraag.

Hiertoe verricht de accountant overeengekomen specifieke werkzaamheden overeenkomstig Standaard 4400 Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden en dit protocol.

Met het vaststellen van dit protocol hebben de opdrachtgever en de beoogde gebruikers vastgesteld dat de overeengekomen specifieke werkzaamheden geschikt zijn voor het doel van de opdracht.

1.3 Definities

In dit protocol wordt verstaan onder:

Accountant: een registeraccountant of accountant-administratieconsulent als bedoeld in artikel 1 van de Wet op het accountantsberoep.

Beoogde gebruikers: Minister van Economische Zaken en Klimaat en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

EZK: Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

IKC-ETS: Indirecte Kostencompensatie – Emissions Trading System (Europese emissiehandelssysteem).

Minister: minister van Economische Zaken en Klimaat.

Ondernemer: een natuurlijk persoon, een rechtspersoon of een vennootschap die een onderneming in stand houdt, niet zijnde een rechtspersoon die krachtens publiekrecht is ingesteld.

Onderzoeksubject: de bij de subsidieaanvraag verstrekte opgave werkelijke output (productie) 2025 (ton/jaar) respectievelijk werkelijke elektriciteitsverbruik 2025 (MWh/jaar) per product.

Regeling: de Regeling nationale EZ-, LVVN- en KGG-subsidies: Titel 4.4 Indirecte emissiekosten ETS zoals bedoeld in artikel 4.4.11 van de Regeling nationale EZ-, LVVN- en KGG-subsidies (Subsidieregeling Indirecte kostencompensatie ETS (IKC-ETS))

Werkelijke output: de werkelijke productie van de installatie in jaar t (2025), uitgedrukt in ton per jaar, bepaald ex post in jaar t+1 (2026).

Werkelijk elektriciteitsverbruik: het werkelijke elektriciteitsverbruik van de installatie in jaar t (2025), uitgedrukt in MWh, bepaald ex post in jaar t+1 (2026).

1.4 Wet- en regelgeving

Voor de accountantswerkzaamheden zijn de volgende wet- en regelgeving en overige voorschriften van toepassing:

- de Regeling nationale EZ-, LVVN- en KGG-subsidies: Titel 4.4 Indirecte emissiekosten ETS zoals bedoeld in artikel 4.4.11 van de Regeling nationale EZ-, LVVN- en KGG-subsidies (Subsidieregeling Indirecte kostencompensatie ETS (IKC-ETS))
- Dit accountantsprotocol;
- Standaard 4400 Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden.

1.5 Proces met betrekking tot het indienen van het onderzoeksubject

De subsidieaanvraag voor de IKC-ETS over 2025 wordt ingediend in de periode van 3 augustus 2026 tot en met 30 september 2026.

In artikel 4.4.11 van de regeling is opgenomen welke informatie bij de subsidieaanvraag moet worden ingediend.

Voor aanvragen van € 125.000 of meer dient de subsidieaanvraag vergezeld te gaan van een rapport inzake overeengekomen specifieke werkzaamheden van een accountant.

Vanwege het later beschikbaar komen van het accountantsprotocol heeft RVO de indieningstermijn voor het aanleveren van het accountantsproduct officieel naar een later tijdstip verplaatst. De subsidieaanvrager dient het rapport inzake overeengekomen specifieke werkzaamheden uiterlijk op 31 oktober 2026 om 17.00 uur in.

2. Accountantswerkzaamheden

2.1 Aard van de werkzaamheden

De accountant hanteert het accountantsprotocol als basis voor de werkzaamheden.

De accountantswerkzaamheden worden uitgevoerd in overeenstemming met Standaard 4400 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden' en dit accountantsprotocol. Dit betekent dat de accountant geen zekerheid verschaft of oordelen geeft, maar alleen feitelijke onderzoeksbevindingen rapporteert.

Daarnaast laat de accountant zich leiden door de geldende beroepsvoorschriften, in het bijzonder de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA), de Nadere voorschriften NOCLAR (Non-Compliance with Laws And Regulations) en de Nadere voorschriften controle- en overige standaarden. Dit betekent ook dat indien de accountant misbruik of fraude tegenkomt bij de werkzaamheden, hier een melding van dient te worden gemaakt bij de bevoegde instantie(s). Een actieve zoekplicht is echter niet van toepassing.

De accountant leeft tevens de onafhankelijkheidsregels na van de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO).

De accountant legt de uitkomsten van de werkzaamheden vast in een rapport inzake overeengekomen specifieke werkzaamheden', zoals beschreven in de Standaard 4400 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden'. In het rapport vermeldt de accountant welke overeengekomen specifieke werkzaamheden in dit kader zijn verricht en tot welke bevindingen dit heeft geleid.

Het object van onderzoek betreft de opgave van de 'werkelijke output (productie) 2025 (ton/jaar) respectievelijk werkelijke elektriciteitsverbruik 2025 (MWh/jaar) per product' die door de subsidieaanvrager zijn opgenomen in de subsidieaanvraag. Het is de verantwoordelijkheid van de subsidieaanvrager om een subsidieaanvraag op te stellen die voldoet aan de voorwaarden en verplichtingen van de regeling.

2.2 Omvang van de werkzaamheden

De overeengekomen specifieke werkzaamheden worden uitgevoerd op de gegevens die de subsidieaanvrager heeft opgenomen in het 'onderzoeksobject' te weten de opgave van de 'werkelijke output (productie) 2025 (ton/jaar) respectievelijk werkelijke elektriciteitsverbruik 2025 (MWh/jaar) per product'.

De accountant voert de in paragraaf 2.3 opgenomen werkzaamheden uit voor elk product dat in de subsidieaanvraag is opgenomen en waarvoor op grond van bijlage 4.4.2 bij de regeling een efficiëntiebenchmark is vastgesteld dan wel geen efficiëntiebenchmark is vastgesteld (bijlage 4.4.1 bij de regeling).

2.3 Beschrijving overeengekomen specifieke werkzaamheden voor de accountant

Bij de uitvoering van het onderzoek voert de accountant de volgende onderstaande specifieke werkzaamheden uit met inachtneming van Standaard 4400 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden'.

De accountant communiceert de uitgevoerde overeengekomen specifieke werkzaamheden en de daarmee samenhangende bevindingen in het rapport inzake overeengekomen specifieke werkzaamheden. Van de accountant wordt geen oordeel of conclusie over de inhoud van de interne documentatie/onderliggende bewijsstukken als zodanig verwacht.

De opdrachtgever en andere beoogde gebruikers overwegen voor zichzelf de overeengekomen specifieke werkzaamheden en bevindingen die door de accountant zijn gerapporteerd en trekken hun eigen conclusies uit de door de accountant uitgevoerde werkzaamheden.

De accountant voert de overeengekomen specifieke werkzaamheden uit ten aanzien van de in de opgave 'werkelijke output (productie) 2025 (ton/jaar) respectievelijk werkelijke elektriciteitsverbruik 2025 (MWh/jaar) per product'

A. Voor een product waarvoor een efficiëntiebenchmark is vastgesteld geldt:

Product	Werkelijke output (productie) 2025 (ton/jaar)
...	...

B. Indien de fall-back geldt (indien er geen efficiëntiebenchmark is vastgesteld)

Product	Werkelijke elektriciteitsverbruik 2025 (MWh/jaar)
...	...

Specifieke werkzaamheden	Bevindingen
A. Voor elk in de subsidieaanvraag opgenomen product waarvoor een efficiëntiebenchmark voor elektriciteitsverbruik is vastgesteld (bijlage 4.4.2. bij de regeling)	
A. De accountant gaat na dat bij de subsidie aanvraag een onderbouwing uit het systeem is toegevoegd. B. De accountant vergelijkt de in de opgave opgenomen werkelijke output per product (ton per jaar 2025) met de output zoals opgenomen in de bij de subsidie aanvraag opgenomen onderbouwing.	

Specifieke werkzaamheden	Bevindingen
C. De accountant vergelijkt de in de onderbouwing opgenomen werkelijke output per product (ton per jaar 2025) met de interne registraties van de subsidieaanvrager zoals bijvoorbeeld meterstanden en/of een door de aanvrager opgestelde goederenbeweging of eventuele andere administratieve vastleggingen/interne registraties D. De accountant vermeld in de rapportage op welke informatie de accountant zich heeft gebaseerd of verwijst naar de bijgevoegde documenten ter onderbouwing van de werkelijke output per product (ton per jaar 2025) <i>Een voorbeeld: de hoeveelheid geproduceerd ton papierpulp van een installatie in een papierfabriek (vallend onder 'Gedeeltelijk chemisch ontsloten houtslip (halfmechanische houtpulp)' zoals bedoeld in bijlage 4.4.2. bij de regeling).</i>	
B. Voor elk in de subsidieaanvraag opgenomen product waarvoor <u>geen</u> efficiëntiebenchmark voor elektriciteitsverbruik is vastgesteld (fall-back) (bijlage 4.4.1. bij de regeling)	
1. De accountant gaat na dat bij de subsidie aanvraag een onderbouwing uit het systeem is toegevoegd. 2. De accountant vergelijkt de in de opgave opgenomen werkelijke elektriciteitsverbruik (MWh per jaar 2025) per product met de gegevens inzake het elektriciteitsverbruik zoals opgenomen in de bij de subsidie aanvraag opgenomen onderbouwing. 3. De accountant vergelijkt de in de onderbouwing opgenomen werkelijke elektriciteitsverbruik (MWh per jaar 2025) per product met (niet limitatief) meterstanden en/of facturen inzake het elektriciteitsverbruik en/of jaaropgaves elektriciteitsverbruik en/of ontvangen afrekeningen of eventuele andere administratieve vastleggingen/interne registraties. 4. De accountant vermeld in de rapportage op welke informatie de accountant zich heeft gebaseerd of verwijst naar de bijgevoegde	

Specifieke werkzaamheden	Bevindingen
documenten ter onderbouwing van het werkelijke elektriciteitsverbruik (MWh per jaar 2025) <i>Een voorbeeld: het gemeten stroomverbruik van de pompen benodigd voor de productie van zoutzuur (20.13.24.13 Waterstofchloride), opgenomen in het energiebeheersysteem van de subsidieaanvrager.</i>	

3. Verslaglegging

De accountant legt de uitkomsten van de overeengekomen specifieke werkzaamheden vast in een rapport inzake overeengekomen specifieke werkzaamheden overeenkomstig Standaard 4400.

In bijlage 1 van dit protocol is het model voor het rapport van overeengekomen specifieke werkzaamheden opgenomen, aangepast aan de meest recente NBA voorbeeldteksten ten tijde van het opstellen van het accountantsprotocol. Om de samenhang en herkenbaarheid van het accountantsproduct te bevorderen wordt het gebruik van het model aangeraden. Wel blijft de accountant zelf verantwoordelijk voor het gebruik van de juiste tekst en past deze waar nodig aan op de specifieke situatie ten tijde van de afgifte van het rapport.

Het rapport is uitsluitend bestemd voor de opdrachtgever, de Minister van Economische Zaken en Klimaat en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) als beoogde gebruikers en dient niet door anderen te worden gebruikt of verspreid.

4. Reviews

De minister van Economische Zaken en Klimaat en RVO, die deze regeling in mandaat uitvoert, hebben als subsidieverstrekker te allen tijde de mogelijkheid een review uit te voeren bij de accountant die belast is met het onderzoek naar het door de subsidieaanvrager ingediende 'onderzoeksobject' teneinde na te gaan of de overeengekomen specifieke werkzaamheden zijn uitgevoerd met inachtneming van de relevante regelgeving van de NBA en dit accountantsprotocol.

Deze reviews komen niet in de plaats van andere controles dan wel reviews uitgevoerd door de Algemene Rekenkamer.

De accountant die belast is met het onderzoek en verantwoordelijk is voor het verstrekken van het accountantsproduct bij het ingediende 'onderzoeksobject' stemt ermee in dat de onderzoeksdossiers ten behoeve van bovengenoemde reviews integraal aan de reviewers ter inzage worden gegeven. Voorts zal de accountant, schriftelijk dan wel mondeling, alle gevraagde gegevens verstrekken die in het kader van voornoemde reviews worden opgevraagd. In dit kader wordt verwezen naar de bepalingen in hoofdstuk 6, paragraaf 1, van de Comptabiliteitswet 2016.

BIJLAGE 1: Model rapport inzake specifiek overeengekomen werkzaamheden ten behoeve van de subsidieaanvraag voor de Indirecte emissiekosten ETS (IKC-ETS) over 2025.

De accountant dient dit model voor het rapport nog aan te passen aan de meest recente NBA voorbeeldtekst ten tijde van het opstellen van het rapport en af te stemmen op de specifieke situatie.

Aan [Opdrachtgever], Minister van Economisch Zaken en Klimaat en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Doel van dit rapport inzake overeengekomen specifieke werkzaamheden

Ons rapport inzake overeengekomen specifieke werkzaamheden heeft als doel [Opdrachtgever] in staat te stellen te voldoen aan de rapportagevereisten in het kader van de bepalingen inzake artikel 4.4.11 van de Regeling nationale EZ-, LVVN- en KGG-subsidies: Titel 4.4 Indirecte emissiekosten ETS (IKC-ETS) en is mogelijk niet geschikt voor een ander doel.

Dit rapport is uitsluitend bedoeld voor [Opdrachtgever] en de Minister van Economische Zaken en Klimaat en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna aan te duiden met: 'de beoogde gebruiker(s)') en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

Verantwoordelijkheden van [Opdrachtgever] en de beoogde gebruiker(s)

([Opdrachtgever] en de beoogde gebruiker(s) hebben) erkend dat de overeengekomen specifieke werkzaamheden geschikt zijn voor het doel van de opdracht. De overeengekomen specifieke werkzaamheden en het doel van de opdracht zijn door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) vastgelegd in het Accountantsprotocol ten behoeve van de subsidieaanvraag voor de Indirecte emissiekosten ETS (IKC-ETS) over 2025 d.d. 3 september 2026 (hierna: accountantsprotocol).

[Opdrachtgever] is verantwoordelijk voor de opgaaf van de 'werkelijke output (productie) 2025 (ton/jaar) respectievelijk werkelijke elektriciteitsverbruik 2025 (MWh/jaar) per product' waarop de overeengekomen specifieke werkzaamheden zijn uitgevoerd.

[Opdrachtgever] is verder verantwoordelijk voor het opstellen van de opgaaf van de 'werkelijke output (productie) 2025 (ton/jaar) respectievelijk werkelijke elektriciteitsverbruik 2025 (MWh/jaar) per product' in overeenstemming met de 'Regeling Nationale EZ-, LVVN- en KGG-subsidies: Titel 4.4 Indirecte emissiekosten ETS (IKC-ETS)' en voor een zodanige interne beheersing die noodzakelijk is om het opstellen van de opgave over het onderzoeksobject mogelijk te maken zonder afwijkingen als gevolg van fraude of fouten.

Van [Opdrachtgever] en de beoogde gebruiker(s) wordt verwacht dat zij een eigen afweging maken van de overeengekomen specifieke werkzaamheden en bevindingen die door ons zijn gerapporteerd en hun eigen conclusies trekken uit de door ons uitgevoerde werkzaamheden.

Onze verantwoordelijkheden

Een opdracht tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden houdt in dat wij de specifieke werkzaamheden uitvoeren die zijn overeengekomen met [Opdrachtgever] en met andere beoogde gebruiker(s) en de bevindingen rapporteren, die de feitelijke uitkomsten zijn van de uitgevoerde overeengekomen specifieke werkzaamheden.

Wij doen geen uitspraken over de geschiktheid van de overeengekomen specifieke werkzaamheden.

Wij hebben de overeengekomen specifieke werkzaamheden uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 4400, 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden' en het accountantsprotocol.

Deze opdracht tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden is geen assurance-opdracht. Derhalve brengen wij geen oordeel of assurance-conclusie tot uitdrukking.

Indien wij aanvullende werkzaamheden hadden verricht, zouden mogelijk andere aangelegenheden onder onze aandacht zijn gekomen die gerapporteerd zouden zijn.

Beroepsethiek en kwaliteitsmanagement

Wij hebben de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA) nageleefd.

Wij hebben de onafhankelijkheidsregels van de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) nageleefd.

Wij passen de van toepassing zijnde voorschriften voor kwaliteitsmanagement toe op grond van de Nadere voorschriften kwaliteitsmanagement (NVKM). Op grond daarvan beschikken wij over een samenhangend stelsel van kwaliteitsmanagement inclusief vastgelegde richtlijnen en procedures inzake de naleving van ethische voorschriften, professionele standaarden en andere relevante wet- en regelgeving¹.

Specifieke werkzaamheden en bevindingen

Wij hebben de hieronder beschreven specifieke werkzaamheden, die wij met [opdrachtgever] en de beoogde gebruiker(s)] zijn overeengekomen in de opdrachtvoorwaarden van .. (datum), uitgevoerd op de opgaaf van de 'werkelijke output (productie) 2025 (ton/jaar) respectievelijk werkelijke elektriciteitsverbruik 2025 (MWh/jaar) per product (hierna: onderzoeksobject)' in het kader van de Indirecte emissiekosten ETS over 2025 (IKC-ETS) overeenkomstig de 'Regeling Nationale EZ-, LVVN- en KGG-subsidies: Titel 4.4 Indirecte emissiekosten ETS'.

¹ Accountantskantoren die de Nadere voorschriften kwaliteitssystemen (NVKS) toepassen, passen de verwijzing naar de NVKM aan in Nadere voorschriften kwaliteitssystemen (NVKS).

Hieronder onze bevindingen vermeld inclusief details over eventuele uitzonderingen.

Specifieke werkzaamheden	Bevindingen
<i>Voor elk in de subsidieaanvraag opgenomen product waarvoor een efficiëntiebenchmark voor elektriciteitsverbruik is vastgesteld (bijlage 4.4.2. bij de regeling)</i>	
1. De accountant gaat na dat bij de subsidie aanvraag een onderbouwing uit het systeem is toegevoegd. 2. De accountant vergelijkt de in de opgave opgenomen werkelijke output per product (ton per jaar 2025) met de output zoals opgenomen in de bij de subsidie aanvraag opgenomen onderbouwing. 3. De accountant vergelijkt de in de onderbouwing opgenomen werkelijke output per product (ton per jaar 2025) met de interne registraties van de subsidieaanvrager zoals bijvoorbeeld meterstanden en/of een door de aanvrager opgestelde goederenbeweging of eventuele andere administratieve vastleggingen/interne registraties 4. De accountant vermeld in de rapportage op welke informatie de accountant zich heeft gebaseerd of verwijst naar de bijgevoegde documenten ter onderbouwing van de werkelijke output per product (ton per jaar 2025) <i>Een voorbeeld: de hoeveelheid geproduceerd ton papierpulp van een installatie in een papierfabriek (vallend onder 'Gedeeltelijk chemisch ontsloten houtslip (halfmechanische houtpulp)' zoals bedoeld in bijlage 4.4.2. bij de regeling).</i>	

Specifieke werkzaamheden	Bevindingen
<i>Voor elk in de subsidieaanvraag opgenomen product waarvoor <u>geen</u> efficiëntiebenchmark voor elektriciteitsverbruik is vastgesteld (fall-back) (bijlage 4.4.1. bij de regeling)</i>	
1. De accountant gaat na dat bij de subsidie aanvraag een onderbouwing uit het systeem is toegevoegd. 2. De accountant vergelijkt de in de opgave opgenomen werkelijke elektriciteitsverbruik (MWh per jaar 2025) per product met de gegevens inzake het elektriciteitsverbruik zoals opgenomen in de bij de subsidie aanvraag opgenomen onderbouwing. 3. De accountant vergelijkt de in de onderbouwing opgenomen werkelijke elektriciteitsverbruik (MWh per jaar 2025) per product met (niet limitatief) meterstanden en/of facturen inzake het elektriciteitsverbruik en/of jaaropgaves elektriciteitsverbruik en/of ontvangen afrekeningen of eventuele andere administratieve vastleggingen/interne registraties. 4. De accountant vermeld in de rapportage op welke informatie de accountant zich heeft gebaseerd of verwijst naar de bijgevoegde documenten ter onderbouwing van het werkelijke elektriciteitsverbruik (MWh per jaar 2025) <i>Een voorbeeld: het gemeten stroomverbruik van de pompen benodigd voor de productie van zoutzuur (20.13.24.13 Waterstofchloride), opgenomen in het energiebeheersysteem van de subsidieaanvrager.</i>	

Plaats en datum

... (naam accountantspraktijk)

... (handtekening en naam accountant)